

UZASADNIENIE

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.) ma na celu ograniczenie wykazu lektur obowiązkowych na rzecz zwiększenia swobody nauczyciela w doborze utworów literackich. Poprzednia zmiana rozporządzenia, dokonana rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2007 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. Nr 157, poz. 1100), zwiększyła znacznie liczbę lektur obowiązkowych, ograniczając tym samym swobodę wyboru nauczycielom i powodując, iż uczniowie omawiali utwory w tempie ekspresowym.

Zadaniem szkoły jest przygotowanie młodego człowieka do obcowania z dziełem literackim. W procesie dydaktyczno-wychowawczym oprócz wyposażenia ucznia w stosowne kompetencje i umiejętności, bardzo ważne jest również rozbudzenie w nim czytelniczej ciekawości i zainteresowań. Więcej przyjemności i pożytku przyniesie lekcja wynikająca z autentycznej czytelniczej pasji niż z poczucia obowiązku, a co więcej zwiększy prawdopodobieństwo, iż uczeń zainspirowany z przyjemnością przeczyta kolejną książkę.

Bardziej swobodny dobór tekstów pozwoli na dostosowanie lektur do zdolności, dojrzałości i zainteresowań uczniów. Nauczyciel, biorąc pod uwagę zdolności i zainteresowania klasy, powinien mieć większą możliwość decydowania, jaki utwór powinni poznać jego uczniowie. Projekt zmian w wykazie lektur ma służyć uelastycznieniu procesu dydaktycznego i lepszemu dostosowaniu do indywidualnych potrzeb ucznia, którego szkoła powinna wyposażyć w stosowne umiejętności i niezbędne kompetencje, szanując jego indywidualność, upodobania i fascynacje. Lektury powinny sprzyjać rozmowie i dyskusji nad wartościami.

Proponowana zmiana polega na określeniu lektur obowiązkowych oraz wskazaniu - dla II etapu edukacyjnego (klasy IV-VI szkoły podstawowej), gimnazjum, liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego, technikum, uzupełniającego liceum ogólnokształcącego i technikum uzupełniającego - zestawu szczególnie wartościowych utworów przykładowych, z którego nauczyciele mogą dowolnie

wybierać w zależności od możliwości, zdolności i zainteresowań uczniów. Nauczyciele będą mogli również wybrać inne utwory spoza tych wykazów.

Projektowana zmiana wynika z licznych protestów środowisk nauczycielskich domagających się zmiany kanonu lektur obowiązujących i zmniejszenia liczby tytułów w nim wskazanych. Z uwagi na krótki czas kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych nauczyciele języka polskiego mają problemy z realizacją wszystkich wymaganych utworów.

Proponuje się, aby przepisy projektowanego rozporządzenia weszły w życie z dniem ogłoszenia. Skrócenie terminu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia jest konieczne ze względu na fakt, iż proponowany wykaz lektur ma obowiązywać już od najbliższego roku szkolnego 2008/2009.

Wejście w życie projektowanych zmian w roku szkolnym 2008/2009 nie będzie miało bezpośredniego wpływu na programy nauczania i podręczniki szkolne wybierane przez nauczycieli do realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego z języka polskiego w poszczególnych typach szkół. O tym, która lektura będzie omawiana w danej klasie poszczególnej szkoły i ile czasu zostanie przeznaczony na omówienie lektury decydują nauczyciele języka polskiego w ramach godzin przewidzianych na ten przedmiot.

Zmiana nie będzie miała wpływu na obowiązujące standardy wymagań egzaminacyjnych, które są podstawą opracowywania każdego roku arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2009/2010 oraz w latach następnych. Standardy sformułowane są na poziomie ogólnym i dotyczą tekstów kultury.

Nowelizacja rozporządzenia w zakresie lektur ukierunkowuje ich wybór i nie poszerza żadnych zadań uczniów, ponieważ nie zmieniają się treści i cele kształcenia z języka polskiego oraz standardy wymagań egzaminacyjnych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa*

(Dz. U. Nr 169, poz. 1414). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia dotyczy uczniów i nauczycieli. Będzie miał bezpośredni wpływ na kształtowanie postaw uczniów w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Wskazuje lektury obowiązkowe i przykładowe do wyboru przez nauczycieli do omówienia na poszczególnych etapach edukacyjnych w szkole podstawowej (II etap edukacyjny klasy IV-VI), gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, technikum, uzupełniającym liceum ogólnokształcącym i technikum uzupełniającym.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji następującym partnerom społecznym:

- 1) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 5) Zarządowi Głównemu Związku Rzemiosła Polskiego;
- 6) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Sierpień 80”;
- 7) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 8) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 9) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Oświatowców Polskich;

- 10) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych;
- 11) Konfederacji Pracodawców Polskich;
- 12) Krajowej Izbie Gospodarczej;
- 13) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 14) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 15) Radzie Szkół Katolickich;
- 16) Stowarzyszeniu Nauczycieli Polonistów;
- 17) Polskiej Izbie Książki;
- 18) Polskiemu Towarzystwu Walki z Kalectwem;
- 19) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 20) Instytutowi Badań Literackich PAN;
- 21) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 22) Edukacyjnemu Porozumieniu Rodziców;
- 23) Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego;
- 24) Państwowej Komisji Akredytacyjnej;
- 25) Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Niepaństwowych.

Uwagi do projektu rozporządzenia zgłosili następujący partnerzy społeczni:

1) Instytut Badań Literackich PAN

Instytut Badań Literackich PAN stwierdził, że projekt rozporządzenia ma cechy rozwiązania przejściowego. Niepokojąca jest, zdaniem Instytutu, tendencja traktowania literatury wyłącznie w kategoriach środka do zdobycia różnych koniecznych umiejętności. W nowym kanonie trudno znaleźć element wychowawczy, tak ważny w pracy szkolnego polonisty.

Uwagi nie uwzględniono. Zdaniem Ministerstwa Edukacji Narodowej lektury stanowią jedno z ważnych środków kultury i oddziałują wychowawczo na uczniów w różnym stopniu, w zależności od umiejętności nauczycieli, zainteresowania ucznia danym utworem i wrażliwością ucznia oraz jego doświadczeniem.

2) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich

Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich uznało, że cenne są założenia, jakie stawia Ministerstwo Edukacji Narodowej w związku z edukacją humanistyczną

młodzieży i „dobrze, że zadanie szkoły nie ma polegać na uczeniu kanonu, lecz przygotowaniu młodego człowieka do obcowania z dziełem literackim, a ponadto że stawia się na rozbudzenie w uczniu czytelniczej ciekawości i zainteresowań, gdyż więcej przyjemności i pożytku przyniesie lekcja wynikająca z autentycznej czytelniczej pasji niż z poczucia obowiązku, a co więcej, zwiększy prawdopodobieństwo, iż uczeń sięgnie po kolejną książkę”. Ponadto, Stowarzyszenie podniosło, że propozycja zmiany lektur budzi obawy dotyczące skutków realizacji programu nauczania z języka polskiego gdyż:

- uczeń powinien mieć pewność, że na egzaminie (w zależności od etapu kształcenia), a w szczególności na egzaminie maturalnym, pojawią się zadania tylko z tych lektur, które były omawiane w szkołach. Kanon lektur obowiązkowych powinien być jasno określony;

- niedopuszczalne jest rozwijanie pasji czytelniczych na podstawie fragmentów klasyki polskiej i światowej. Można w ten sposób ucznia zniechęcić do lektury. Przykładem niech będą dramaty romantyczne, których forma otwarta powoduje, że przeczytanie fragmentu książki nie tylko daje uczniowi zafałszowany obraz całości interpretacji, ale przede wszystkim uczeń nie jest w stanie zrozumieć sensu fragmentu na tle wymowy całego dramatu;

- nauczyciel może sam wybrać utwory poetyckie lub krótkie utwory prozatorskie, publicystyczne, które dają obraz pewnych cech pisarstwa danego twórcy. Nie przeszkodzi to w rzetelnym napisaniu przez ucznia egzaminu maturalnego z języka polskiego na każdym z poziomów, gdyż jeśli pojawi się na egzaminie wiersz, którego uczeń nie zna, ale wiersz w jakimś sensie charakterystyczny dla danego poety, to po podaniu w arkuszu egzaminacyjnym tekstu wiersza uczniowi możemy mieć pewność, że poradzi on sobie z wszelkimi zadaniami związanymi z interpretacją i analizą tekstów na każdym poziomie;

- zadania w arkuszach egzaminacyjnych na egzaminie gimnazjalnym i maturalnym powinny odnosić się do szkolnych lektur i konkretnej wiedzy szkolnej, gdyż tylko wówczas rzetelnie można sprawdzić, jakie umiejętności czytelnicze, interpretatorskie, literackie uczeń posiada. Toteż bardzo ważne jest jasne i czytelne określenie listy lektur obowiązkowych na poziom podstawowy (czytane przez ucznia w całości) oraz listy lektur dodatkowych (do wyboru przez nauczyciela). Ich znajomość poszerza wiedzę szkolną, rozwija dodatkowe umiejętności literackie

uczni. Lektury te są dopełnieniem pewnej podstawy, więc mogą być czytane w całości lub we fragmentach i nauczyciel może dowolnie wybierać z tej grupy książki, których ilość dostosuje do potrzeb klasy.

Uwagi uwzględniono częściowo.

Standardy wymagań egzaminacyjnych sformułowane są ogólnikowo i dotyczą tekstów kultury i zgodności z treściami podstawy programowej kształcenia ogólnego. Odnośnie realizacji lektur w całości lub we fragmentach Ministerstwo Edukacji Narodowej uważa, że przy realizacji całości utworów nauczyciele mogą omówić mniejszą ich liczbę. Wtedy z niektórymi cennymi dziełami uczniowie nie zetkną się w szkole. Utwory, których poszczególne części mają zamkniętą fabułę mogą być omawiane w częściach/fragmentach.

Centralna Komisja Egzaminacyjna jest zobligowana do zapewnienia zgodności przygotowanych treści arkuszy egzaminacyjnych z podstawą programową kształcenia ogólnego i standardami wymagań egzaminacyjnych.

Pozostali partnerzy społeczni nie zgłosili uwag do projektu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Większość pozycji lektur wskazanych w wykazach dla poszczególnych etapów kształcenia znajdowała się w zbiorach bibliotek i była omawiana przez nauczycieli. Wykazy lektur wchodzi do realizacji od roku szkolnego 2008/2009. Wskazane tytuły lektur w podstawie programowej z języka polskiego są lekturami powszechnie znanymi i omawianymi przez nauczycieli od wielu lat.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾**

z dnia 2008 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania
przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku nr 2 „Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych i gimnazjów”:

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416 i Nr 145, poz. 917.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2041, z 2005 r. Nr 19, poz. 165, z 2006 r. Nr 228, poz. 1669 oraz z 2007 r. Nr 157, poz. 1100 i Nr 171, poz. 1211.

a) w dziale „Szkoła Podstawowa I i II Etap Edukacyjny”:

- w części „II Etap Edukacyjny klasy IV – VI” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Utwory zaproponowane przez uczniów i nauczyciela (dwie powieści lub dwa zbiory opowiadań w klasie IV oraz po trzy powieści lub trzy zbiory opowiadań w klasach V i VI).
2. Baśnie, legendy, opowiadania i utwory poetyckie, w tym pochodzące z regionu.
3. Fragmenty wybranych utworów polskiej i światowej klasycznej literatury dziecięcej i młodzieżowej, przy systematycznym motywowaniu uczniów do samodzielnego poznawania całych utworów.
4. Teksty reprezentatywne dla źródeł kultury europejskiej.
5. Utwory prozatorskie i poetyckie wprowadzające w polską tradycję i współczesność literacką.
6. Teksty reprezentatywne dla różnych rodzajów, gatunków i form artystycznego wyrazu, ze szczególnym uwzględnieniem utworów epickich, w tym odmian prozy fabularnej (w szczególności powieści podróżniczo - przygodowe, obyczajowe i fantastyczne).
7. Teksty użytkowe, publicystyczne, popularnonaukowe, przedstawienia teatralne, filmy, słuchowiska radiowe, programy telewizyjne.

Lektura przykładowa:

Carlo Collodi – Pinokio; Wiktor Gomułcki – Wspomnienia niebieskiego mundurka; Irena Jurgielewiczowa – Ten obcy; Rudyard Kipling - Księga Dżungli; Józef Ignacy Kraszewski – Stara Baśń; C.S. Lewis - Opowieści z Narnii, cz. I: Lew, Czarownica i stara szafa; Kornel Makuszyński – Szatan z siódmej klasy; Lucy Maud Montgomery - Ania z Zielonego Wzgórza; Edmund Niziurski – Sposób na Alcybiadesa; Henryk Sienkiewicz - W pustyni i w puszczy; Alfred Szklarski - Tomek w krainie kangurów; ks. Jan Twardowski - Zeszyt w kratkę; Mark Twain - Przygody Tomka Sawyera; Juliusz Verne – W 80 dni dookoła świata; Stanisław Lem – Bajki robotów.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

- b) w dziale „Gimnazjum III Etap Edukacyjny” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Wybrane utwory z klasyki światowej:

Biblia (fragmenty); mitologia (wybór); Homer - Iliada lub Odyseja (fragmenty); Sofokles - Antygona; Pieśń o Rolandzie (fragmenty); William Szekspir - Romeo i Julia; Miguel Cervantes - Don Kichote (fragmenty); Karol Dickens - Opowieść wigilijna lub Dawid Copperfield (fragmenty); Antoni Czechow - wybrana nowela; Antoine de Saint-Exupéry - Mały Książę lub Nocny lot; Ernest Hemingway - wybrane opowiadanie.

2. Wybrane utwory z klasyki polskiej:

Bogurodzica; Jan Kochanowski - wybrane fraszki, pieśni, psalmy i treny; wybór poezji barokowej; Ignacy Krasicki - wybrane bajki i jedna z satyr; Adam Mickiewicz - wybrane bajki i ballady, Dziady cz. II, Pan Tadeusz (fragmenty); Juliusz Słowacki - Balladyna (fragmenty); Aleksander Fredro - Zemsta; Henryk Sienkiewicz – wybrana nowela; Bolesław Prus - wybrana nowela; Stefan Żeromski - Syzyfowe prace, wybrana nowela.

3. Wybór liryki XIX wieku, wybór poezji XX wieku.

4. Wybór nowelistyki XIX i XX wieku (w tym co najmniej jeden utwór pozytywistyczny).

5. Wybrane utwory współczesnej prozy polskiej i dramatu.

6. Wybrane utwory o dorastaniu, w tym powieści dla młodzieży.

7. Przykłady pamiętnika, dziennika, korespondencji literackich, reportażu, w tym Aleksander Kamiński - Kamienie na szaniec; Miron Białoszewski - Pamiętnik z powstania warszawskiego (fragmenty).

8. Przykłady literatury regionalnej, wkład literatury regionalnej do ogólnopolskiej skarbnicy literackiej.

9. Wybrane z czasopism i prasy codziennej teksty publicystyczne, informacyjne i reklamowe.

10. Utwory zaproponowane przez uczniów i nauczyciela, w tym literatura popularna (co najmniej jeden utwór w każdej klasie).
11. Inne składniki kultury (przedstawienia teatralne, filmy, słuchowiska radiowe, programy telewizyjne, przekazy ikoniczne, poezja śpiewana).

Lektura przykładowa:

Pieśń nad Pieśniami; Hymn św. Pawła o miłości; Apokalipsa; Antoni Czechow - Śmierć urzędnika; Ernest Hemingway - Stary człowiek i morze.

Arkady Fiedler – Dywizjon 303; Melchior Wańkowicz – Ziele na kraterze; Jan Kochanowski – pieśń: Czego chcesz od nas, Panie...; Adam Mickiewicz – Ballady i romanse; Henryk Sienkiewicz - Krzyżacy; Bolesław Prus - Kamizelka; Zofia Kossak – Szczucka -Bursztyny.

Utwory Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Tadeusza Różewicza, Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza, ks. Jana Twardowskiego.

Powieści dla młodzieży Małgorzaty Musierowicz lub Ireny Jurgielewiczowej.

Paweł Zuchniewicz – Wujek Karol. Kapłańskie lata Papieża; Karolina Lanckorońska – Wspomnienia wojenne.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

2) w załączniku nr 4 „Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających”:

- a) w dziale „Kształcenie w zakresie podstawowym” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Literatura polska:

Bogurodzica w kontekście poezji średniowiecznej; Jan Kochanowski - pieśni i treny (wybór); poezja baroku (wybór); Ignacy Krasicki - satyry i liryki (wybór); Adam Mickiewicz - Pan Tadeusz, Dziady cz. III; wybrane sceny z dramatów romantycznych (w tym utwory Juliusza Słowackiego i Zygmunta Krasińskiego); wybór poezji romantycznej (w tym utwory Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Cypriana Kamila Norwida); Bolesław Prus - Lalka; Eliza Orzeszkowa - Nad Niemnem (fragmenty); wybór nowel pozytywistycznych; Henryk Sienkiewicz - wybrana powieść; wybór poezji młodopolskiej; Stanisław Wyspiański - Wesele; Władysław Stanisław Reymont - Chłopi, t. 1: Jesień; Stefan Żeromski - Ludzie bezdomni, Przedwiośnie; Witold Gombrowicz - fragmenty prozy; wybrany utwór z prozy polskiej XX wieku (w tym utwór Marii Dąbrowskiej i Zofii Nałkowskiej); wybrany dramat XX wieku (w tym utwór Sławomira Mrożka i Stanisława Różewicza); Tadeusz Borowski - wybrane opowiadania; Gustaw Herling - Grudziński - Inny świat; wybór poezji polskiej XX wieku (w tym utwory Bolesława Leśmiana, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Marii Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej, Czesława Miłosza, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Tadeusza Różewicza, Zbigniewa Herberta, Mirona Białoszewskiego, Wisławy Szymborskiej, Stanisława Barańczaka i ks. Jana Twardowskiego); wybrane fragmenty prozy dokumentalnej (reportaż, dziennik, pamiętnik) i eseistycznej; utwory współczesne zaproponowane przez uczniów i nauczyciela; inne teksty kultury (spektakle teatralne, filmy, utwory muzyczne, obrazy, słuchowiska, programy telewizyjne, teksty prasowe).

2. Literatura powszechna:

wybrany klasyczny dramat starożytnej Grecji; Horacy - wybór pieśni; William Szekspir - wybrany dramat; Molier - wybrana komedia; Johann Wolfgang von Goethe - Cierpienia młodego Wertera; wybrana europejska powieść XIX wieku; Joseph Conrad - wybrany utwór; wybrana powieść XX wieku.

Lektura przykładowa:

Piotr Skarga – Kazania sejmowe (wybór); Ignacy Krasicki – Pieśń: Hymn do miłości Ojczyzny; Stanisław Staszic – Prestrogi dla Polski (fragmenty); Adam Mickiewicz – Konrad Wallenrod; Juliusz Słowacki – Kordian; Zygmunt Krasiński – Nie-Boska komedia (wybrane sceny), Listy (wybór); Henryk Sienkiewicz - Quo vadis, Potop; Maria Dąbrowska – Noce i dnie; Bruno Schulz – Sklepy cynamonowe (wybrane opowiadania); Zofia Nałkowska – Granica; Sławomir Mrożek - Tango; Zofia Kossak-Szczucka - Pożoga; Tadeusz Borowski - Pożegnanie z Marią (wybrane opowiadania); Witold Gombrowicz – Ferdydurke; Jan Paweł II – Pamięć i tożsamość; Ryszard Kapuściński – Cesarz; abp Kazimierz Majdański – Będziecie Moimi świadkami...; kardynał Stefan Wyszyński – Zapiski więzienne; Sofokles - Król Edyp; William Szekspir - Makbet; Molier - Świętoszek; Daniel Defoe – Robinson Crusoe; Fiodor Dostojewski – Zbrodnia i kara; Joseph Conrad – Lord Jim; C. S. Lewis - Listy starego diabła do młodego; George Orwell – Folwark zwierzęcy.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

b) w dziale „Kształcenie w zakresie rozszerzonym” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Literatura polska:

Jan Kochanowski - Treny; wybrany dramat romantyczny Juliusza Słowackiego lub Zygmunta Krasińskiego; Witold Gombrowicz - Trans-Atlantyk; Maria Kuncewiczowa - Cudzoziemka; Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) – Szewcy.

2. Literatura powszechna:

Dante Alighieri - Boska Komedia (fragmenty); Johann Wolfgang von Goethe - Faust (fragmenty); Franz Kafka - Proces; Michaił Bułhakow - Mistrz i Małgorzata.

Lektura przykładowa:

Henryk Rzewuski – Pamiętki Soplicy (wybór); Hanna Malewska – Sir Tomasz More odmawia; Wiesław Myśliwski – Kamień na kamieniu lub Antoni Libera - Madame; wybrany utwór polskich pisarzy emigracyjnych: Andrzeja Bobkowskiego i Józefa

Mackiewicz; Włodzimierz Odojewski – Zasypie wszystko, zawieje; Święty Augustyn - Wyznania (fragmenty); Platon – Obrona Sokratesa.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**Minister
Edukacji Narodowej**